

DE INTEGRITEITS coördinator

Wet bescherming klokkenluiders

28 juni 2023

Disclaimer: Deze presentatie heeft als doel om u op onderdelen te informeren over de Wet bescherming klokkenluiders. Het dient niet opgevat te worden als juridisch advies. Er kunnen ook nog nadere regels gesteld worden. Wij garanderen niet dat de tekst juist en volledig is.

Geert Vermeulen

- Ik help organisaties om ethisch en compliant te handelen
- Algemeen Econoom
- Chief Compliance Officer Aon EMEA
- Global Head of Compliance DAMCO (Business unit van Maersk)
- Directeur ECMC
 - Docent, trainer
 - Consultant
 - Externe Ethics & Compliance Officer
- Directeur De Integriteitscoördinator B.V.
- Oud-voorzitter beroepsvereniging VCO
- Kennistafel FEC, Gedrag & Cultuur, ESG
- RvA Compliance Minor Haagse Hogeschool
- Compliance Award 2020

Voordelen goede speak-up cultuur

- Mogelijke problemen snel op het spoor/opgelost
- Minder onderzoeks- en advocaatkosten
- Minder management tijd kwijt aan problemen
- Minder boetes en schandalen => betere reputatie
- Meer vertrouwen in de onderneming (klanten/leveranciers/personeel)
- Positief voor de cultuur
- Stimuleert kennisdeling en creativiteit
- Goed voor alle stakeholders!

#fraude
 #corona #veiligheid
 #cultuur #MeToo #milieu
 #BlackLivesMatter #witwassen
 #corruptie #kinderarbeid
 #ethiek #klantbelangcentraal
 #vertrouwen #greatplacetowork
 #creativiteit

WAT KAN ER BETER?

HOE VERHOGEN WE
DE URGENTIE?

Wat kan er beter?

Wie is:

- De onafhankelijke persoon/afdeling die de melding ontvangt?
- De onafhankelijke persoon/afdeling die de melding opvolgt?

Wat kan er beter?

Wie is:

- De onafhankelijke persoon/afdeling die de melding ontvangt?
De Vertrouwenspersoon?
- De onafhankelijke persoon/afdeling die de melding opvolgt?
De Directie?

Wat kan er beter?

Wie is:

- De onafhankelijke persoon/afdeling die de melding ontvangt?
- De onafhankelijke persoon/afdeling die de melding opvolgt?

De Ethics & Compliance Officer / De Integriteitsmanager!

(mits onafhankelijkheid voldoende gewaarborgd)

.....of outsourcen

Vertrouwelijkheid / Anonimiteit

- Identiteit van de melder moet vertrouwelijk blijven, tenzij
- Binnenkort ook anoniem melden mogelijk maken
- Is volledig anoniem melden mogelijk via email / meldformulier op eigen website?
- Wat als de IT manager opdracht krijgt om de identiteit van de melder te achterhalen?

=> Gebruik (veilige) externe meldsoftware

=> Functioneert tevens als goed beveiligd register

Waarom melden medewerkers niet?

- Bang voor vergelding
- Bang dat identiteit/melding niet vertrouwelijk blijft
- Vertrouwt het meldloket/meldprocedure niet
- Vermoeden dat de organisatie weinig doet met de melding
- Weet de meldregeling niet te vinden / begrijpt hem niet

Misstand: wettelijke definitie

a. *een schending of een gevaar voor schending van het Unierecht, of*

b. *een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang in het geding is bij:*

1°. een schending of een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift of van interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door een werkgever zijn vastgesteld, dan wel

2°. een gevaar voor de volksgezondheid, voor de veiligheid van personen, voor de aantasting van het milieu of voor het goed functioneren van de openbare dienst of een onderneming als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

Het maatschappelijk belang is in ieder geval in het geding indien de handeling of nalatigheid niet enkel persoonlijke belangen raakt en er sprake is van oftewel een patroon of structureel karakter dan wel de handeling of nalatigheid ernstig of omvangrijk is;

Misstand: wettelijke definitie

Misstand is ook:

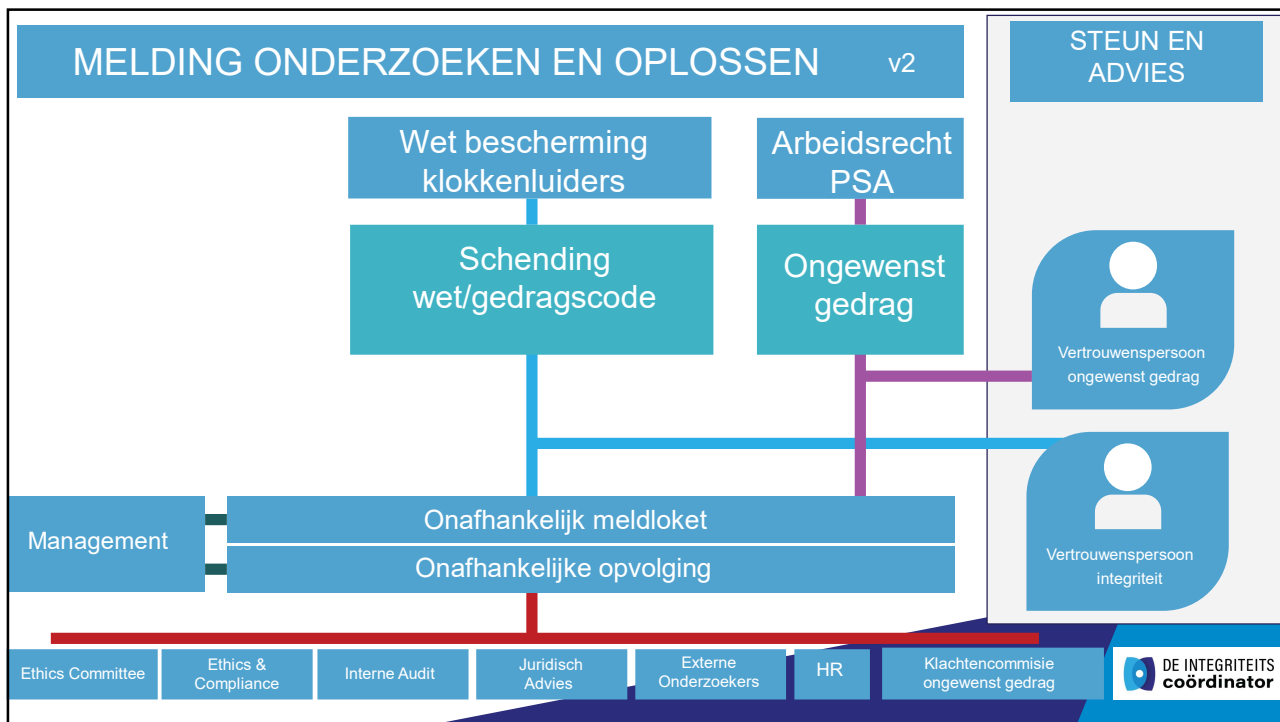
- Er is een gevaar voor de veiligheid van personen/het goed functioneren van de organisatie
- De kwestie overstijgt het persoonlijke / er is sprake van een patroon
- Maar hoe weet een individuele melder dat er sprake is van een patroon?
- Hoe weet de organisatie dat er sprake is van een patroon?

De open speak-up cultuur

Stel: je wilt intern melden zo veel mogelijk aanmoedigen

Waarom mag een medewerker niet alles melden / vragen ?

Onderzoekje studenten Hogeschool Windesheim

- Exacte cijfers nog niet bekend
- Bijna 200 organisaties gebeld (scholen, gemeenten, bouwbedrijven, hotels)
- Veel organisaties onwetend of geven aan dat ze al een vertrouwenspersoon hebben
- Is in andere EU landen ook zo, m.u.v. Spanje en (iets minder) België

Spanje / België

- Organisaties moeten anoniem melden mogelijk maken
- Non compliance => stevige boetes voor organisaties en voor natuurlijke personen
- En in België ook tot gevangenisstraffen
- Dat helpt!

Tips: Zo spoedig mogelijk

- Een goede, onafhankelijke Ethics & Compliance Officer/Integriteitsmanager aanstellen
- Of outsource ontvangst/opvolging
- Eventueel via een branche-organisatie
- Laat iedereen alles melden via één loket
- Zorg er voor dat er geen benadeling plaatsvindt
- Mogelijkheid tot anoniem melden (verplichten)
- Gebruik externe meldsoftware
- Stevige sancties voor non-compliance, ook voor natuurlijke personen

 Meer lezen?

MARY C. GENTILE
Giving Voice to Values
How to Speak Your Mind When You Know What's Right

BUSINESS BIBLIOTHEEK
AMY C. EDMONDSON
De onbevreesde organisatie
CREËER PSYCHOLOGISCHE VEILIGHEID OP DE WERKVLOER OM INNOVATIE EN GROEI TE STIMULEREN

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
INTERNAL WHISTLEBLOWING SYSTEMS
Best practice principles for public and private organisations

INTERNATIONAL STANDARD **ISO 37002**
First edition 2021-07
Whistleblowing management systems — Guidelines
Systèmes de management des alertes — Lignes directrices

AFM
Leren van fouten; op weg naar een open foutencultuur
Inzichten vanuit onderzoek in de handelen
Oktober 2017

17

 Ontdek de kracht van een goede speak-up cultuur

 www.deintegriteitscoordinator.nl
www.theintegritycoordinator.com

 geert.vermeulen@deintegriteitscoordinator.nl
geert.vermeulen@theintegritycoordinator.com

 <https://www.linkedin.com/company/de-integriteitscoordinator>
<https://nl.linkedin.com/in/geertvermeulen>

